

Projekat finansira
Europska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu ReLOaD

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Analiza dodjele sredstava za civilno društvo iz budžeta Grada Tuzle

Juni 2018.godine

ReLOaD kancelarija, UNDP Bosna i Hercegovina

Zmaja od Bosne bb, 71000 Sarajevo, Tel: +387 33 293 500, Fax: +387 33 552 330; www.ba.undp.org

Sadržaj

Lista tabela	2
Lista grafikona	2
Uvod	3
Situaciona analiza za Grad Tuzlu	5
Određivanje prioriteta	6
Modeli (su)finansiranja	7
Analiza dodijeljenih sredstava	8
Monitoring	12
Preporuke	12

Lista tabela

- Tabela 1. Pregled budžeta Grad Tuzlu u periodu 2015 – 2018. godine i alokacija sredstava za civilno društvo
Tabela 2. Pregled izdvajanja za boračka udruženja u ukupnom udjelu i prema modelu (su)finansiranja
Tabela 3. Pregled izdvajanja za sportske organizacije u ukupnom udjelu sredstava za civilno društvo
Tabela 4. Pregled izdvajanja za sportske organizacije po načinu (su)finansiranja za 2015. – 2018.godinu
Tabela 5. Objedinjeni pregled izdvajanja za boračka udruženja i sportske organizacije
Tabela 6. Pregled izdvajanja za OCD u ukupnom udjelu i prema načinu (su)finansiranja
Tabela 7. Pregled raspodjele sredstava po javnom pozivu

Lista grafikona

- Graf 1. Raspodjela sredstava prema vrsti organizacije za period 2015. – 2017.godine i plan za 2018.godinu
Grafikon 2. Pregled iznosa za civilno društvo u ukupnoj dodjeli sredstava i prema vrsti alokacije

Uvod

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu – ReLOaD, finansira Evropska unija (EU), a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP). ReLOaD je utemeljen na pozitivnim iskustvima projekta Jačanje lokalne demokratije (LOD), koji je u Bosni i Hercegovini provodio UNDP, uz finansijsku podršku EU, i koji služi kao primjer dobre prakse koja je ponuđena kao model za korištenje širom Zapadnog Balkana. Kao regionalna inicijativa, ReLOaD projekat se provodi u Albaniji, bivšoj jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Bosni i Hercegovini (BiH), Crnoj Gori, Kosovu^{*1} i Srbiji. Specifični cilj je jačanje partnerstava između lokalnih vlasti i civilnog društva na području Zapadnog Balkana, širenjem uspješnog modela transparentnog projektnog finansiranja organizacija civilnog društva (OCD)² iz budžeta jedinica lokalne samouprave (JLS)³, usmjerenog ka većem građanskom učešću u procesima donošenja odluka i unaprjeđenju pružanja usluga u lokalnim zajednicama.

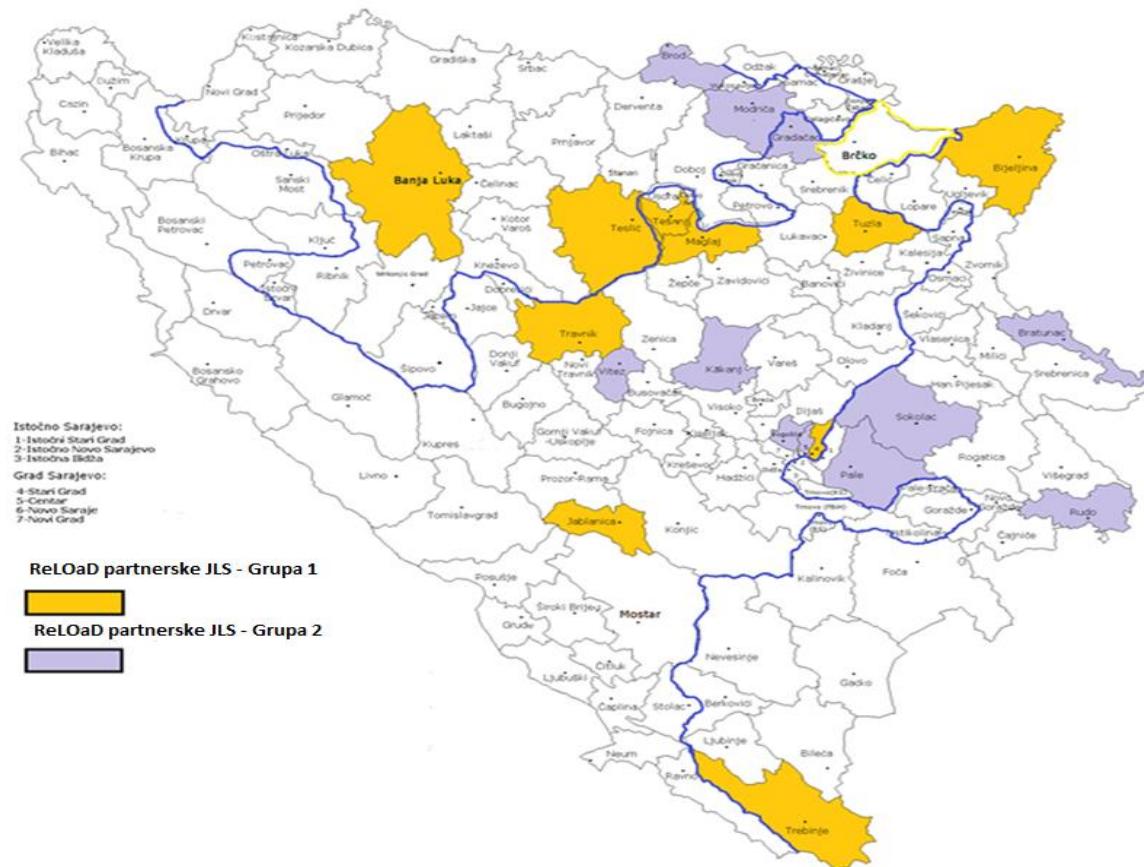
ReLOaD u BiH sarađuje sa ukupno 21 partnerskom JLS. Prvih 10 JLS su odabrane putem direktnog poziva koji je bio otvoren samo za JLS koje su učestvovale u nekoj od prethodnih faza LOD projekta. Na ovaj način su odabrane: Banja Luka, Bijeljina, Jablanica, Maglaj, Stari Grad Sarajevo, Teslić, Tešanj, Travnik, Trebinje i Tuzla. Drugu grupu ReLOaD partnerskih JLS čine JLS koje su odabrane putem javnog poziva koji je bio otvoren za sve JLS u BiH koje nisu prethodno učestvovali u LOD projektu. JLS iz druge grupe su: Brod, Bratunac, Centar Sarajevo, Gradačac, Kakanj, Modriča, Pale, Rudo, Sokolac, Vitez i Vogošča.

^{1*}Ova oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom UNSCR 1244 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

² U kontekstu analize razlikujemo tri vrste organizacija civilnog društva: nevladine/neprofitne organizacije, sportske organizacije i boračka udruženja, (izuzimajući humanitarne organizacije, karitativne organizacije i vjerske zajednice). Radi lakšeg diferenciranja ovih triju organizacija, skraćenica OCD se koristi isključivo za nevladine/neprofitne organizacije i udruženja građana, a za sve tri vrste organizacija zbirno, koristi se termin – civilno društvo.

³Jedinice lokalne samouprave su općine, opštine i gradovi te Distrikt Brčko. Svaki od navedenih termina se može ravnopravno koristiti za potrebe ovog dokumenta.

Slika1. Geografski prikaz ReLOaD partnerskih JLS

Jedan od ciljeva ReLOaD projekta je povećanje transparentnosti u dodjeli sredstava za civilno društvo u partnerskim JLS, te je ReLOaD inicirao izradu analize koja će utvrditi trenutno stanje postojećih praksi i procedura u svim partnerskim JLS. U skladu sa situacionom analizom pružiti će se odgovarajuće preporuke za unaprjeđenje transparentnosti u dodjeli sredstava.

U tom smislu, istraživanje je osmišljeno na način da, s jedne strane, utvrdi prakse koje se primjenjuju kako bi se izolovali najveći problemi kao zajednički sadržilac u svim JLS. S druge strane, istraživanje treba da omogući uvid u postojeće modele finansiranja u svakoj JLS kako bi se ponudio poboljšan okvir koji bi u srednjoročnom periodu unaprijedio praksu dodjele sredstava u cilju projektnog planiranja, implementacije i evaluacije projekata.

Struktura izvještaja bazirana je na utvrđivanju konkretnih finansijskih pokazatelja i stepena odstupanja od osnovnih principa LOD metodologije. Analiza je podijeljena na sljedeća poglavlja:

- određivanje prioriteta,
- modeli (su)finansiranja,
- analiza dodijeljenih sredstava,
- monitoring i evaluacija uspješnosti,
- zaključak,
- preporuke.

Određivanje prioriteta prema LOD metodologiji počinje na način da se definisanje tematskih oblasti radi u skladu sa strateškim razvojnim dokumentima i akcionim planovima kojima su utvrđene smjernice razvoja JLS. Na ovaj način se obezbeđuje da će saradnja lokalne uprave sa civilnim društвom polučiti najveću korist za stanovništvo. Podrazumijeva se da su budžetska sredstva ograničena i da je u ovoj fazi važno na transparentan, racionalan i efikasan način smanjiti broj tematskih oblasti za projektne aktivnosti kako bi njihova provedba bila ciljana, mjerljiva i učinkovita. Ukoliko to nije slučaj, malo je vjerovatno da će sredstva biti usmjerena tamo gdje za to postoji najveća strateška potreba. U tom kontekstu, postoje bar dva značajna indikatora koja govore o (ne)postojanju uslova za prioritizaciju: stepen vezivanja projekata za usvojene lokalne strateške dokumente sa akcionim planovima i provedba redovnih konsultacija sa civilnim društвom u periodu izrade nacrta budžeta za sljedeću godinu.

Analiza modela (su)finansiranja projekata omogućava uvid u praksi načina dodjele sredstava – direktno ili putem javnog poziva, pri čemu je vid dodjele putem javnog poziva značajan iskorak ka projektno utemeljenom obliku saradnje sa civilnim društвom.

Segmenti projektnih aktivnosti koji suštinski predstavljaju integralni dio cijelog projektnog ciklusa od kreiranja strategije, utvrđivanja prioriteta, dodjele finansijskih sredstava, do same implementacije projekta su i monitoring i evaluacija. Ukoliko svi koraci u ovom procesu nisu sistematski urađeni, teško je očekivati da dio monitoringa i evaluacije bude operativan. Cilj je bio da se kroz upitnik i intervjuje u partnerskim JLS poveća svijest o potrebi za unaprjeđenjem ovog segmenta projektnog ciklusa u srednjoročnom periodu.

Zaključak predstavlja sažetak uočenih nedosljednosti i primjera dobre prakse u JLS, a preporuke su date na osnovu situacione analize i prema generalnim koracima iz LOD metodologije.

Situaciona analiza za Grad Tuzlu

Grad Tuzla je jedna od najvećih jedinica lokalne samouprave (JLS) u analizi 21 ReLOaD partnerske JLS. Karakterišu je natprosječno velika izdvajanja za oblast sporta, i to posebno na osnovu statusa organizacije od posebnog interesa. Boračka udruženja u ukupnoj raspodjeli učestvuju u oko 10 posto sredstava dok je procenat učešća OCD oko 20 posto. Za ovu analizu je značajno navesti da je Grad

Tuzla usvojio revidiranu Odluku o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla neprofitnim organizicijama⁴ te je u skladu sa ovom odlukom u toku reforma dodjele sredstava za civilno društво i usmjeravanje značajnih sredstava na javni poziv i putem projektnog pristupa. Ovo svakako predstavlja dobar korak unaprijed u smislu transparentne dodjele sredstava za civilno društvo.

⁴ Službeni glasnik Grada Tuzle 06/18

Određivanje prioriteta

Prema prikupljenim podacima od strane relevantnih službenika u gradskoj administraciji Grad Tuzla, posjeduje sljedeće usvojene strateške dokumente:

- Strategija razvoja Grada Tuzla 2012 – 2026;
- SEAP - akcioni plan energetske održivog razvoja
- Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) – usvojen 2006 bez vremenskog okvira za implementaciju;
- Strategiju za mlade Grada Tuzla 2017 – 2026.

Strategija razvoja Grada Tuzla 2017 – 2026 ima Akcioni plan za period 2017 – 2019 međutim, postoje izvjesna preklapanja. Tako je npr. za Strategiju razvoja grada usvojen Plan implementacije i indikativni finansijski okvir 2017 – 2019, a zatim, u okviru iste strategije, Akcioni plan socijalne uključenosti Grada Tuzla za period 2017 – 2018, Akcioni plan ravnopravnosti spolova Grada Tuzla 2013 – 2016, Sektorske razvojne ciljeve za sport 2012 – 2026 bez akcionog plana, i Akcioni plan za Rome Grada Tuzla 2018 – 2021. Budući da je u toku revizija Strategije razvoja grada 2012 – 2026 i LEAP-a, od izuzetnog značaja će biti kvalitet same revizije i redefinisanje akcionalih planova. Strategija za mlade ima vezan akcioni plan.

Premda su se do sada prioriteti određivali prema definisanim akcionalim planovima, dublja analiza pokazuje da u praksi ovi koraci nisu u potpunosti zadovoljeni jer se broj prioritetnih oblasti ne definiše na godišnjem nivou, njihov broj se ne ograničava i trend dodjele sredstava ukazuje na praksi prilagođavanja postojećem civilnom društvu, više nego ka ostvarivanju strateških prioriteta. Osim toga, postavlja se pitanje relevantnosti (su)finansiranih projekata budući da je sama Strategija razvoja Grada Tuzla u procesu revizije, da se akcioni planovi isprepliću i da, kao što je elaborirano šire u sekciji monitoringa i evaluacije, ne postoji okvir za mjerjenje rezultata provedenih projekata. Obzirom na ove okolnosti, može se zaključiti da u praksi nisu postojali jasno utvrđeni koraci u sistemu određivanja prioritetnih tematskih oblasti.

Novina koju je uvela Odluka o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla neprofitnim organizacijama jeste ta da su prioriteti za finansiranje civilnog društva već navedeni u samoj odluci. Iako ova praksa i nije najoptimalnija obzirom da se prioriteti trebaju određivati u skladu važećim strateškim dokumentima a strateški prioriteti Grada se mogu mijenjati, ipak oblasti su dovoljno široko postavljenje da se mogu vremenom i po potrebi modifikovati i prilagođavati strateškim dokumentima.

Uočeni nedostaci mogu se sumirati u nekoliko tačaka:

- Broj podržanih tematskih oblasti iznosi više od pet na godišnjem nivou (po sedam u 2015., 2016. i 2017. godini);
- Grad Tuzla ne vodi tačnu evidenciju i sistematizovanu klasifikaciju projekata, tako da npr. nemamo podatke o broju projekata za boračka udruženja, nego samo podatke o održanim manifestacijama;
- Postoje projekti za koje nisu vezani akcioni planovi (sport, kultura, obrazovanje, mladi, boračka populacija i nacionalne manjine);
- Nedostaju projekti za koje postoje akcioni planovi (Akcioni plan ravnopravnosti spolova Grada Tuzla 2013 – 2016);

- Broj projekata iz oblasti sporta (između 150 i 200 u svakoj godini) i kulture (od 80 do 100 svake godine) je nerazmjerno veliki u odnosu na npr. broj projekata u oblasti politike mladih (5 do 7), okoliša (2 do 5) ili socijalne inkluzije (10 do 15). Gledajući samo broj projekata bez obzira na finansijsku vrijednost, oko 90 posto se odnosi na sport i kulturu, i to najvećim dijelom na manifestacije.

Modeli (su)finansiranja

Aktuelni pravilnici, na osnovu kojih Grad Tuzla dodjeljuje sredstva za OCD su⁵:

- Odluku o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji (usvojenu krajem aprila 2018.godine)⁶
- Pravilnik za Ljeto u Tuzli,

Ne postoji pravilnik koji definiše način imenovanja i kriterije društava od posebnog interesa, iako uvidom u praksi možemo zaključiti da je veliki broj sportskih i kulturnih OCD, ne samo boračkih udruženja, također tretirano kao da su od posebnog interesa. Neke od njih, uključujući i organizacije nacionalnih manjina, uključeni su posebnom stavkom sa unaprijed definisanim iznosima u periodu nacrtta budžeta.

Prema prikupljenim podacima, prosječan iznos po projektu za OCD je oko 1.500,00 KM, a najčešći oko 500,00 KM.

Uvidom u primjere prijavne dokumentacije OCD do 2017.godine, (koja je sastavni dio javnog poziva u sektoru okoliša), evidentno je da ne može biti riječi o metodološki utemeljenom projektnom (su)finansiranju u Gradu Tuzla. Osim izostanka logičkog okvira rada, ciljevi u projektnom prijedlogu definisani su na generalan način, bez argumentovanog obrazloženja o tome kakav bi tačno učinak implementacija projekta trebala da ima na lokalnu zajednicu, kako bi se taj učinak mjerio i na koji način bi doprinio ostvarivanju strateških prioriteta za građane.

Do sada je bila praksa da se za svaku oblast koja se (su)finansira objavljaju javni pozivi u različitim intervalima. Ova praksa nije uređena pravnim okvirom i varira iz godine u godinu. Prema informacijama dostavljenim od strane Grada Tuzla, u 2017.godine objavljen je prvi javni poziv u januaru za projekte iz oblasti mladih, zatim u februaru za oblast okoliša, itd. Kao razlog za periodičnu objavu javnih poziva navedeni su niski kapaciteti u administraciji za procesuiranje velikog broja prijava u jednom vremenskom periodu.

Na ovaj podatak, i prema informacijama dostavljenim od strane gradskih službenika, nadovezuje se činjenica da je Grad Tuzla lokalna zajednica sa velikim brojem registrovanih OCD - oko 250, dok prema njihovoj procjeni svega desetak aktivnih OCD ima adekvatne kapacitete da kvalitetno projektuje i implementira kompleksnije aktivnosti koje su od strateške važnosti za Grad. Dodatni problem predstavlja i relativna specijaliziranost postojećih OCD u užem broju tematskih oblasti

⁵ ⁵ Uvidom u zadnji revizorski izvještaj za Grad Tuzlu, Ureda za reviziju institucija FBiH iz 2012 godine⁵, može se pretpostaviti da u izvjesnoj mjeri, i praksa nerazmatranja i neusvajanja Dokumenta okvirnog budžeta u periodu od 2013 – 2015 otežava i proces sistematskog planiranja za alokaciju sredstava civilnom društvu

⁶ Usvajanjem ove Odluke stavljeni su van snage Pravilnik za dodjelu sredstava za omladinska udruženja i Pravilnik za dodjelu sredstava za nacionalne manjine i romska udruženja.

(posebno kulture) i nedostatak u strateški bitnim tematskim oblastima (projekti rodne jednakosti, mladih i socijalne uključenosti).

Promjene koje je Grad Tuzla uveo jeste da je u 2018. godini objavljen jedan javni poziv za različite oblasti (poljoprivreda, poduzetništvo, socijalna inkluzija i drugo).

Analiza dodijeljenih sredstava

Prosječan udio civilnog društva u budžetu je, kumulativno gledajući, oko 4 posto, sa tendencijom rasta između 2015. i 2017.godine, a zatim u blagom padu prema planu za 2018. godinu. Dinamika rasta budžeta je 4.7 posto u 2016, 21.8 posto u 2017. te pad za oko 10 posto u 2018. godini, dok civilno društvo raste za 14.7 posto u 2016., oko 30 posto u 2017. i pada za oko 13 posto u 2018 godini. U svim godinama postoji pozitivna korelacija između kretanja vrijednosti budžetskih rashoda i sredstava alociranih civilnom društву.

Mada uzorak podataka obuhvata kratak vremenski period, varijacije ukazuju na to da nema strateškog pristupa koji podrazumijeva ujednačenu dinamiku investicija u civilno društvo, a skok od 30 posto u periodu 2016. – 2017.godine, odnosi se na veću alokaciju sredstava u oblast sporta.

Tabela 1. Pregled budžeta Grad Tuzlu u periodu 2015 – 2018. godine i alokacija sredstava za civilno društvo

Godina	Budžet Grada	Promjena	Ukupno civilno društvo	Promjena	% Civilno društvo	Sportske organizacije	Boračka udruženja	OCD
2015	44.252.803,97		1.491.739,34		3.3	853.980,00	160.000,00	477.759,39
2016	46.410.614,41	+4.7%	1.747.000,00	+14.7%	3.7	1.088.000,00	174.000,00	483.000,00
2017	59.343.956,70	+21.8%	2.513.000,00	+30.5%	4.2	1.715.000,00	174.000,00	624.000,00
2018 plan	53.287.758,00	-10.3%	2.168.000,00	-13.2%	4	1.365.000,00	174.000,00	629.000,00

Tabela 2. Pregled izdvajanja za boračka udruženja u ukupnom udjelu i prema modelu (su)finansiranja

Godina	Ukupno civilno društvo	Boračka udruženja	% Boračka udruženja	Boračka udruženja direktno finansiranje
2015	1.491.739,34	160.000,00	10.7	100%
2016	1.747.000,00	174.000,00	9.9	100%
2017	2.513.000,00	174.000,00	6.9	100%
2018 plan	2.168.000,00	174.000,00	8	100%

Udio boračkih udruženja u alokaciji sredstava prema apsolutnim iznosima je nešto manji u 2015.godini, a zatim stabilan u naredne 3 godine, sa blagim negativnim trendom u postotcima.

Tabela 3. Pregled izdvajanja za sportske organizacije u ukupnom udjelu sredstava za civilno društvo

Godina	Ukupno civilno društvo	Sportske organizacije	% Sportske organizacije
2015	1.491.739,34	853.980,00	57.2
2016	1.747.000,00	1.088.000,00	62.2
2017	2.513.000,00	1.715.000,00	68.2
2018 plan	2.168.000,00	1.365.000,00	62.3

Sportske organizacije predstavljaju najveći udio u (su)finansiranju civilnog društva. U 2016. godini, kada ukupna sredstva rastu za blizu 15 posto u odnosu na 2015.godinu, sredstva za sportske organizacije rastu za 21.5 posto. Sljedeće godine, intenzitet rasta u oblasti sporta je još izraženiji. Sredstva za civilno društvo rastu za 30.5 posto, a sredstva namijenjena sportskim organizacijama za čak 36.5 posto. U 2018. godini sredstva za civilno društvo padaju za oko 13 posto, a oblast sporta za 20 posto. U ukupnom udjelu, oblast sporta kumulativno gledajući zauzima nešto manje od dvije trećine sredstava alociranih civilnom društву.

Iznad uočena kretanja evidentna su i u tabeli 4, ispod. Ukupno dodijeljena sredstva za oblast sporta u 2016.godini bilježe rast od 21.5 posto u odnosu na 2015.godinu, dok rast direktno dodijeljenih sredstava ostvaruje rast od oko 25 posto. Sljedeće godine, ova dinamika se nastavlja jačim intenzitetom. Oblast sporta raste za 36.5 posto a direktna dodjela za 37 posto. Sredstva dodijeljena na osnovu javnog poziva bilježe rast na prelazu između 2017. i 2018. godine kako prema apsolutnoj vrijednosti, tako i u postotku, a isti iznos je u planu za 2018. godinu.

Tabela 4. Pregled izdvajanja za sportske organizacije po načinu (su)finansiranja za 2015. – 2018.godinu

Godina	Ukupno sportske organizacije	Direktno na zahtjev	%	Po javnom pozivu	%
2015	853.980,00	743.980,00	87.1	110.000,00	12.9
2016	1.088.000,00	988.000,00	90.8	100.000,00	9.2
2017	1.715.000,00	1.565.000,00	91.2	150.000,00	8.8
2018 plan	1.365.000,00	1.215.000,00	89	150.000,00	11

Boračka udruženja i sportske organizacije u ukupnoj alokaciji sredstava za civilno društvo učestvuju sa više od dvije trećine u svakoj godini, bez značajnih oscilacija, osim u 2017.godini kada učestvuju u ukupno tri četvrtine dodijeljenih sredstava.

Tabela 5. Objedinjeni pregled izdvajanja za boračka udruženja i sportske organizacije

Godina	Boračka udruženja	Sportske organizacije	% boračka udruženja i sportske organizacije
2015	10.7	57.2	67.9
2016	9.9	62.2	72.1
2017	6.9	68.2	75.1
2018 plan	8	62.3	70.3

OCD bilježe kontinuiran rastući trend u visini iznosa u periodu 2015. – 2017.godine, ali smanjenje u procentualnom udjelu. Za 2018. godinu planiran je neznatan rast u apsolutnom iznosu i rast u procentualnom udjelu. Sredstva dodijeljena civilnom društvu u 2016. godini rastu za blizu 15 posto a za OCD 1 posto. U 2017.godini sredstva za civilno društvo rastu za blizu 20 posto, dok je taj rast u oblasti OCD oko 23 posto. U planu za 2018. godinu, sredstva za civilno društvo opadaju za oko 13 posto dok je za oblast OCD predviđen gotovo identičan iznos, pa tako u procentualnom udjelu ova oblast raste sa 24.8 na 29 posto. Dodjela sredstava na osnovu javnog poziva bilježi kontinuiran rast u periodu 2015. – 2017.godine, sa neznatnim smanjenjem predviđenim za 2018 godinu.

Tabela 6. Pregled izdvajanja za OCD u ukupnom udjelu i prema načinu (su)finansiranja

Godina	Ukupno civilno društvo	Ukupno OCD	% OCD u odnosu na civilno društvo	Direktno na zahtjev	%	Po javnom pozivu	%
2015	1.491.739,34	477.759,39	32	130.100,00	27.2	347.659,34	72.8
2016	1.747.000,00	483.000,00	27.6	132.000,00	27.3	351.000,00	72.7
2017	2.513.000,00	624.000,00	24.8	153.000,00	24.5	471.000,00	75.5
2018 plan	2.168.000,00	629.000,00	29	161.000,00	25.6	468.000,00	74.4

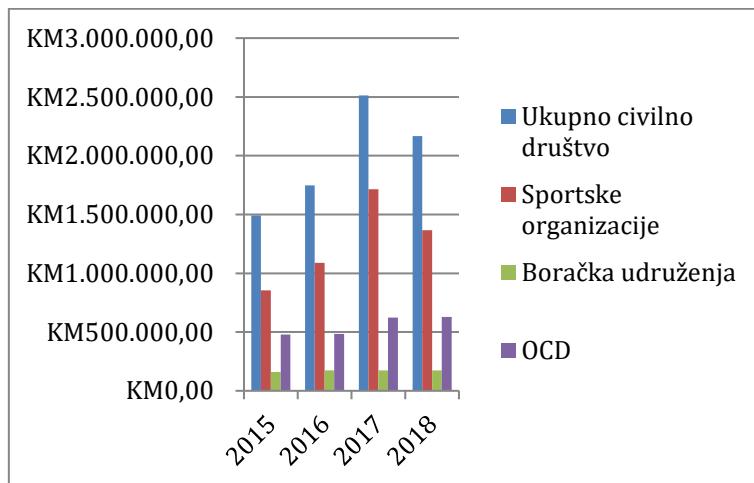
Gledajući raspodjelu isključivo po parametru javnog poziva, i nezavisno od vrste organizacije, primjetna je neznatna oscilacija između najnižeg postotka u 2017. godini od 24.7 posto i najvećeg od 30.8 posto u 2015. godini. Udjeli OCD i sportskih organizacija u ovom periodu karakteriziraju također stabilne vrijednosti. Tri četvrtine otpada na OCD a jedna četvrtina na sportske organizacije.

Tabela 7. Pregled raspodjele sredstava po javnom pozivu

Godina	Ukupno civilno društvo	Ukupno po javnom pozivu	% po javnom pozivu	% Udio OCD po javnom pozivu	%Udio sportskih organizacija po javnom pozivu
2015	1.491.739,34	459.659,34	30.8	75.6	24.4
2016	1.747.000,00	451.000,00	25.8	77.8	22.2
2017	2.513.000,00	621.000,00	24.7	75.8	24.2
2018 plan	2.168.000,00	618.000,00	28.5	75.7	24.3

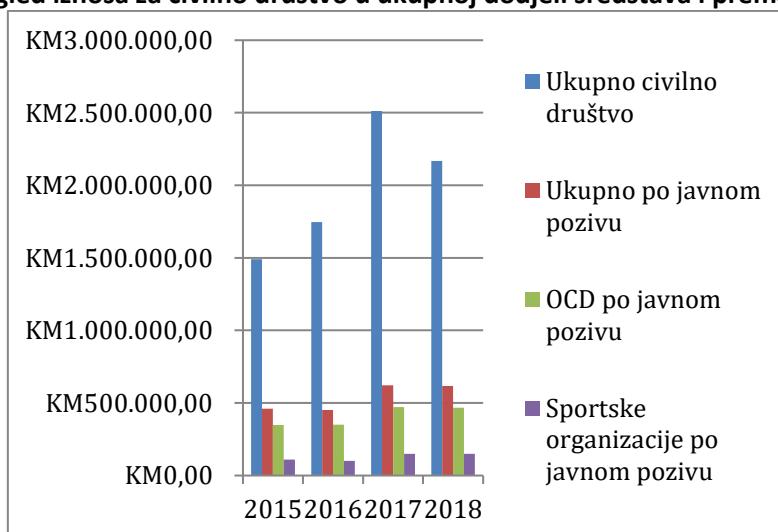
Kretanje raspodjele sredstava za sve vrste organizacija prikazano je u grafikonu 1. Rast za civilno društvo praćen je još većim intenzitetom rasta u oblasti sporta, dok su kretanja u drugim oblastima prilično ujednačena.

Graf 1. Raspodjela sredstava prema vrsti organizacije za period 2015. – 2017.godinu i plan za 2018.godinu

Javni pozivi u ukupnoj alokaciji opadaju u 2016.godini, odnosno u negativnoj su korelaciji sa rastom budžeta za tu godinu, a zatim rastu u 2017. godini manjim intenzitetom nego što raste budžet namijenjen civilnom društva – rezultat visoke dodjele u oblasti sporta direktno putem zahtjeva u tom periodu. U planu za 2018.godinu je smanjenje ukupnih iznosa prema oba parametra, ali manjim intenzitetom na osnovu javnog poziva. OCD učestvuju sa oko tri četvrtine dodjeli prema ovom modelu (su)finansiranja.

Grafikon 2. Pregled iznosa za civilno društvo u ukupnoj dodjeli sredstava i prema vrsti alokacije

Monitoring

Prema prikupljenim informacijama od strane gradske administracije, ne sprovodi se sistematska praksa kako monitoringa. U dosadašnjoj praksi, OCD imaju samo obavezu da podnesu izvještaj o utrošenoj mjesecnoj tranši nakon čega se kvalificuju za dodjelu sredstava već sljedećeg mjeseca. Veliki broj aktivnosti koje se kategorisu kao projekti po svojoj prirodi nisu mjerljivi - jednodnevne manifestacije i kratki projekti male vrijednosti - dok za projekte veće vrijednosti i dužeg perioda implementacije, ne postoje funkcionalne osnove za mjerjenje. To se prije svega odnosi na logički okvir rada, kao i nedostatak šire uvezanost sa strateškim ciljevima i akcionim planovima. Standardizovanje ovog procesa bi, prema tome, moralo biti dio okvira koji obuhvata cijeli ciklus upravljanja projektnim aktivnostima i otpočeti u ranijim fazama, a zaključno sa izrađenim obrascima i formularima evaluacije koji će se u procesu sticanja iskustva ažurirati prema potrebi. U fazi izvještavanja, za sada jedino postoji praksa podnošenja kratkog izvještaja vijeću JLS o utrošku sredstava.

Preporuke

- Dodjelu sredstava OCD vezati isključivo za (revidirane) akcione planove;
- Objavljivati jedan javni poziv godišnje za više utvrđenih prioritetnih tematskih oblasti;
- Uspostaviti minimalne vrijednosne pragove a maksimalne vrijednosne pragove za OCD povećati;
- Usvojiti pravilnik za boračka udruženja putem kojih bi se sredstva dodjeljivala javnim pozivom i na projektnom pristupu u minimalnom procentu od 30% od ukupnih sredstava predviđenih za boračke organizacije;
- Posebnim pravilnikom urediti dodjelu statusa organizacija od posebnog interesa;
- Raditi na uspostavi sistema monitoringa;
- Uspostavljanje obaveze izvještavanja o aktivnostima i rezultatima projekata OCD Gradskom vijeću na sistematizovan način a ne samo o utrošku sredstava. U ovim izvještajima trebaju biti jasno prezentirani podaci o iznosima koji su dodijeljeni civilnom društvu za određene projekte, na koji način se ti projekti uklapaju u strateške dokumente Grada, broju korisnika i konkretne rezultate projekta;
- Gore navedene izvještaje objavljivati na web stranici Grada i to na način da bude lako dostupno za posjetioce stranice.
- Raditi na jačanju svijesti o potrebi projektnog i transparentnog planiranja utroška sredstava, kako u okviru Grada tako i kod civilnog društva, sa posebnim naglaskom na angažman lokalnih medija u ovom procesu.